

[Rager.]

hvor der er flere at finde, og det vilde være interessant nærmere at faa oplyst, af hvilken Kvalitet de paagældende Læresteder i det store og hele har været. (*Hendriksen*: De er jo hemmelige). Er de hemmelige, saa maa vi se, om vi ikke kan finde det Sted, hvor de opbevares i Hemmelighed, og faa dem frem i det Udvalg, der formodentlig bliver nedsat om Sagen, saa kan vi faa den Hemmelighed lettet lidt. Naar de er hemmelige, forstaar jeg for Resten ikke, at det ærede Medlem Hr. Hendriksen kender dem. Naa, det ærede Medlem Hr. Hendriksen afsiger maaske selv Kendelserne.

Det vilde imidlertid interessere mig at faa dem frem, for vi maa til enhver Tid huske, at i en saadan Lov kan der være nogle Bestemmelser, der kan synes for en fri Mand at virke unødigt snærende. Den Mand, der aldrig kunde tænke sig at overskride en saadan Bestemmelse, han glemmer, at det ikke er for ham, den er skrevet, men for de mindre gode Kolleger; der findes jo brodne Kar i alle Lande.

Man maa heller ikke glemme, at Loven foruden at være en Beskyttelseslov for Lærlinge ogsaa kommer til at virke som en Beskyttelseslov for de ansvarsbevidste Mestre, som virkelig sætter ind paa at uddanne Lærlingene til dygtige Fagfolk, idet den hindrer Smudskonkurrence fra deres Side, som lever udelukkende af Lærlinge. Det er ikke noget ualmindeligt blandt Haandværkere at høre den Udtalelse: det Tilbud fra den Mand kan sagtens være billigt, for han lever omtrent udelukkende paa Lærlinge! Det forekommer mig ogsaa, at man dér bør søge at skabe en Beskyttelse, og ved min Bedømmelse af denne Lov kan jeg i hvert Fald ikke undlade at tage Hensyn dertil.

Jeg vil derefter gerne gøre nogle Bemærkninger om det nye Fag, som er blevet taget med under Loven, nemlig Gartnerfaget. Gartnerfaget er efterhaanden vokset betydeligt herhjemme. Efter en Opgørelse, jeg har skaffet mig, er der nu ca. 13 709 Virksomheder beskæftiget med erhvervs-mæssigt drevet Gartneri, og deraf har ca. 4 000 Drivbænke eller Drivkasser. Det er altsaa et ret stort Fag, og det er derfor ret naturligt, at man ønsker at inddrage det under samme Vilkaar med Hensyn til Lærlinguddannelse som andre Fag.

Det har man altsaa foreslaaet at gøre her, men man har i ret stærk Grad taget Hensyn til det for Faget specielle Forhold, at dette Fag ikke har været inddraget før under disse Bestemmelser, og man har derfor foreslaaet en Række Undtagelsesbestemmelser for Gartnerifaget.

Der er i Forvejen indenfor Gartnerifaget af Almindelig dansk Gartnerforening gjort et meget stort Arbejde for Elevundervisningen paa tekniske Skoler, der er givet Tilskud og udgivet Lærebøger. Denne Forening, der ikke er nogen Arbejdsgiverforening, men hvoraf baade Elever og Medhjælpere kan være Medlemmer, har gjort et fortjenstfuldt Arbejde for at bringe dette Fag frem, og det er naturligt, at det nu drages ind under Loven, og at det ogsaa kommer til at høre til de Fag, hvor der bliver en afsluttende Læreprøve.

Det har været nævnt, at der indenfor dette Fag anvendes et særlig stort Antal Lærlinge. Jeg kan oplyse, at der i ca. 1 800 Virksomheder er beskæftiget 5 543 Helaarsarbejdere, og efter en Redegørelse fra den Ulykkesforsikringsanstalt, hvor disse er ulykkesforsikrede, fremgaar det, at ca. 33 pCt. af dem er Lærlinge og Arbejdsdreng. De angives som Lærlinge og Arbejdsdreng, saa det er altsaa ikke til bestemt at se, hvor mange af dem der er Lærlinge, og hvor mange der eventuelt er Arbejdsdreng.

Det forekommer mig naturligt, at man har taget Faget ind, og det forekommer mig i lige saa høj Grad naturligt, at Ministeren har taget Hensyn til de specielle og særlige Forhold, der foreligger, gennem en Række Undtagelsesbestemmelser. Der vil formentlig i et Udvalg kunne blive Lejlighed til, hvis man fra Gartneriets Side skulde have Betænkeligheder af speciel Art, at drøfte disse til Bunds.

Nu er det ikke min Mening her at gennemgaa Enkeltbestemmelser i Lovforslaget, men jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger til forskellige af de nye Hovedting, som er indført, og kunde maaske først med Hensyn til Spørgsmaalet om en særlig Lærlingelov for Handelen sige, at det dog forekommer mig i nogen Grad at være et rent formalistisk Spørgsmaal.

Det er jo dog saaledes, at denne Lærlingelov er udarbejdet med Bestemmelserne for Haandværk og Industri for sig, Bestem-